

Quicksan Soortbescherming

**Willem Alexanderhaven Roermond
Port of Roermond Coöperatief UA**

16 januari 2025 - Internal

Contactpersoon

ARCADIS NEDERLAND B.V.

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018

5200 BA 's-

Hertogenbosch

Nederland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Leeswijzer	5
2	Projectbeschrijving	6
2.1	Ligging	6
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen herinrichting	9
2.4	Afbakening effecten	10
3	Beschermde gebieden	11
3.1	Natura 2000-gebieden	11
3.1.1	Methode	11
3.1.2	Ligging	11
3.1.3	Effecten	12
3.2	Natuurnetwerk Nederland	12
3.2.1	Methode	12
3.2.2	Ligging	12
3.2.3	Effecten	12
3.3	Groenblauwe mantel	13
3.3.1	Methode	13
3.3.2	Ligging	13
3.3.3	Effecten	13
3.4	Deelconclusie gebiedsbescherming	14
4	Aanwezigheid beschermde soorten	15
4.1	Methode	15
4.2	Aanwezigheid beschermde soorten	15

4.3	Effectbeschrijving	19
4.4	Toetsing	21
4.4.1	Beschermingscategorieën relevante soorten	21
4.4.2	Toetsing	21
4.4.3	Zorgplicht	23
4.5	Vervolgstappen	24
4.6	Deelconclusie soortbescherming	25
5	Conclusie	27
5.1	Gebiedsbescherming	27
5.2	Soortbescherming	27
Bijlagen		
Bijlage A Wettelijk kader N2000-gebieden		28
Bijlage B Wettelijk kader Natuurnetwerk Nederland		31
Bijlage C Wettelijk kader groenblauwe mantel		34
Bijlage D Wettelijk kader Soortbescherming		35
Bijlage E Foto-impressie		43
Colofon		60

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de Willem Alexanderhaven in Roermond (Limburg) is een waterkering aanwezig. Deze waterkering is geplaatst in de jaren '90 en naar huidige maatstaven is deze kering niet meer hoog en sterk genoeg. Om te voldoen aan de wettelijke norm moet de kering worden opgehoogd en losse delen met elkaar verbonden worden tot één algehele primaire kering. In 2021 is waterschap Limburg gestart met het opstellen van een Projectplan Waterwet om dit dijktraject te verhogen en te versterken. De scope van dit Projectplan Waterwet was echter alleen gericht op de bescherming van de omwonenden en niet op de bedrijven die gevestigd zijn in de Willem Alexanderhaven. De wens van deze bedrijven om tevens beschermd te worden tegen hoogwaterstanden is echter sinds 2021 blijven bestaan.

Gezien deze geschiedenis is de samenwerking van de diverse bedrijven binnen de haven gegroeid en hebben zij Port of Roermond Coöperatief UA1 (hierna Port of Roermond) opgericht. Waterschap Limburg en Port of Roermond hebben samen met de provincie Limburg en de gemeente Roermond een samenwerkingsovereenkomst gesloten, waarin de ambitie en intentie is uitgesproken om de bedrijven van de Willem-Alexanderhaven hoogwaterbescherming te bieden. Voor deze ambitie heeft Port of Roermond een aanvullend traject dat zij gaan doorlopen om de huidige primaire kering aan te vullen met een ander tracé voor de primaire kering. Gezien er onder de Omgevingswet geen Projectplan Waterwet meer kan worden vastgesteld, komt er geen aanvulling op het projectplan maar wordt een nieuw besluit (projectbesluit) vastgesteld. Daarnaast is Port of Roermond voornemens om een tracé dat niet meegenomen wordt binnen de grenzen van de primaire kering op eigen initiatief op te hogen zodat de Willem Alexanderhaven geheel wordt beschermd tegen hoogwaterstanden. Tijdens dit voorliggende traject is al een natuurtoets¹ uitgevoerd. Voorliggend rapport is aanvullend opgesteld.

Door de voorgenomen ingreep is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten of kwalificerende waarden van Natura 2000-gebieden in het kader van de Omgevingswet of effecten op wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Zie Bijlage A t/m D voor een beschrijving van het wettelijk kader van deze beschermde soorten. Port of Roermond heeft Arcadis gevraagd een QuickScan op te stellen om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden en benodigde vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet in beeld te brengen.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk is een beschrijving van het projectgebied in de huidige situatie opgenomen, evenals een projectbeschrijving. Hieruit volgt een korte afbakening van effecten met bijbehorende reikwijdte. Hoofdstuk 3 beschrijft waar Natura 2000-gebieden, NNN-gebieden en de groenblauwe mantel gelegen is en of sprake is van negatieve effecten. Hoofdstuk 4 geeft de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten binnen de reikwijdte van effecten. In hoofdstuk 4.3 zijn de mogelijke effecten van het initiatief op beschermde soorten beschreven. In hoofdstuk 0 en 4.5 zijn de bijbehorende toetsing en vervolgstappen beschreven. Tot slot is in hoofdstuk 5 de conclusie opgenomen.

Bijlage A t/m D beschrijft het wettelijk kader van Natura 2000-gebieden, het NNN, de groenblauwe mantel en de bescherming van soorten in de Omgevingswet en Omgevingsverordening Limburg. In 5.2 Bijlage E zijn foto's van het projectgebied opgenomen.

¹ Wsp, 2023. Natuurtoets. Integraalplan Willem-Alexanderhaven te Roermond

2 Projectbeschrijving

2.1 Ligging

Het projectgebied is gelegen in de Willem Alexanderhaven in Roermond (Provincie Limburg). Het betreft verschillende kademuren en groenstroken tussen de bedrijventerreinen en de kade (Zie Figuur 1 en Figuur 2).

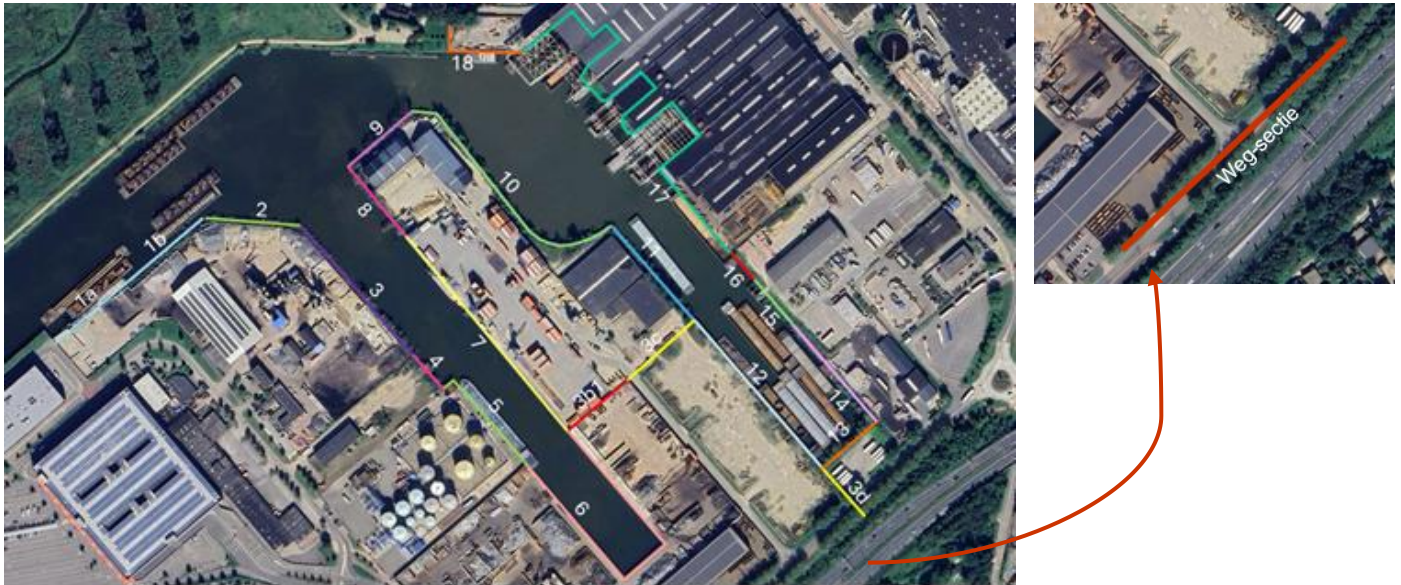
Figuur 1 Ligging van projectgebied (rood kader) ten noorden van Roermond

Figuur 2 Luchtfoto met begrenzing van projectgebied (rood kader) in de Willem Alexanderhaven te Roermond

2.2 Huidige situatie

Het projectgebied is gelegen in de Willem Alexanderhaven in Roermond. Het betreft verschillende kademuren en groenstroken tussen de bedrijventerreinen en de kade. In Figuur 3 zijn de kademuren in secties weergegeven. In Tabel 1 is een korte beschrijving per sectie opgenomen. In Bijlage E zijn foto's opgenomen.

Figuur 3 Overzicht sectie verdeling van de Willem Alexanderhaven

Tabel 1 Per sectie een korte gebiedsomschrijving.

Sectie	Omschrijving
1a	Hier is een kade aanwezig met aan de achterzijde (links) riet. Er zijn ondiepe plassen op het terrein aanwezig.
1b	Natuurlijke oever met lage begroeiing.
2	Zie 3.
3	Kleine strook met zandbodem en wat bomen langs de oever. Op sommige plekken meer begroeiing, voornamelijk braam. Bovenaan betonblokken tussen de groenstrook en het terrein van Besiks
3b1	Kleine groenstrook met ruigte tussen twee terreinen in.
3c	Kleine strook met zandbodem en weinig begroeiing waar nu een werkterrein aanwezig is.
3d	Kleine zandheuvel met weinig begroeiing. Hier wordt ook de bomenrij langs de weg meegenomen (parallel aan sectie 13). Dit zijn twee bomenrijen met aan de overzijde van de weg een kleine greppel met heuvel als afscheiding tussen twee wegen.
4	Gelijk aan 3.
5	-
6	-
7	-
8	Onverhard terrein met natuurlijke oever met veel ruigte met bramen en enkele bomen. Rondom de gebouwen zijn betonnen platen en blokken aanwezig.
9	Onverhard terrein met natuurlijke oever met ruigte en bomen. Op twee plekken op de oever was zand aanwezig.
10	In de hoek van sectie 10 is sprake van een schrale bodem met grind en mos. Verder is er een natuurlijke oever met veel begroeiing, op sommige plaatsen is deze erg steil. Richting sectie 9 veel struweel en kleine bomen. Tussen 10 en 11 een betonnen oever.
11	Strook met bomen en ruigte achter bedrijfshal. Natuurlijke oever. Aan de zijde van 12 een soort dijkje en weinig begroeiing. Aan de zijde van sectie 11 volledig begroeid met bramen. Halverwege een grote vervallen burcht.
12	-
13	Kleine groenstrook met natuurlijke oever naast parkeerplaats. 2 kraakwilgen
14	Strook groen tussen kade en bedrijventerrein. Bovenaan afgezet met grote betonblokken. Ruige met voornamelijk brandnetels.
15	Zie 14

Sectie	Omschrijving
16	Zie 14
17	-
18	Grasveld naast café, deels natuurlijke oever.
Weg-sectie	Dit betreft een weg met twee bomenrijen en een geluidswal met lage begroeiing en struiken parallel aan de N280.

2.3 Voorgenomen herinrichting

Voornemen

De totale scope van het project ligt langs de waterlijn zoals gepresenteerd in Figuur 3. Gezien de diverse werkzaamheden zijn de secties in trajecten verdeeld (zie Tabel 2). De focus van Arcadis ligt op dit moment bij traject B t/m D. Vooralsnog wordt er niets gedaan met traject E.

De begroeiing zal tot circa 5-6m en maximaal 10 meter achter de kademuur worden verwijderd. Er wordt geboord en gegraven in de bodem en de nieuwe damwanden worden trillend in de grond gebracht. De werkzaamheden worden vanaf pontons uitgevoerd. Deze pontons zullen twee keer driekwart jaar aan de kade liggen. Het gebruik van de kades in de toekomst verschilt niet van het huidige gebruik.

Tabel 2 Omschrijving van de werkzaamheden per traject met daarbij de behorende secties en initiatiefnemer

Traject	Secties	Omschrijving	Initiatiefnemer
A	4, 5 en 3b1	Huidige scope projectplan Waterwet Waterschap Limburg	
B	1, 2, 3, 3c, 12 en 3d	Aanvullende primaire kering op traject a	Port of Roermond en Waterschap Limburg
C	7, 8, 9, 10 en 11 met 'weg-sectie'	Kademuren op de landtong	Port of Roermond
D	13, 14, 15, 16, 17 en 18	Kademuren langs bedrijventerrein Sif en Smurfit Kappa	Port of Roermond
E	2, 9 en 11	Afmeerpalen langs de secties van de kademuren	Port of Roermond

Werkzaamheden

Aanlegfase

- Boor en graafwerkzaamheden
- Bouwen (structuren plaatsen)
- Kappen van struweel en bomen

Planning

De planning is om in 2025 te starten met sectie 7 t/m 11. De rest van de werkzaamheden vinden plaats in 2026. Als uitgangspunt is genomen dat de werkzaamheden jaarrond kunnen plaatsvinden.

2.4 Afbakening effecten

Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen op verschillende manieren effecten optreden op beschermde soorten en gebieden. Boor- en graafwerkzaamheden en het plaatsen van damwanden gebeurt lokaal bij de kade. Het kappen van struweel en bomen vindt maximaal 10 meter vanaf de kade plaats. Het gebruik van het gebied verandert niet in de toekomstige situatie. Tijdens de aanlegfase kunnen de volgende effecten optreden:

- Doden of verwonden van individuen
- Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen
- Optische verstoring
- Verandering dynamiek substraat
- Vermesting door stikstof uit de lucht
- Verontreiniging (grond)water
- Versnippering van leefgebieden
- Verstoring door geluid
- Verstoring door licht
- Verstoring door mechanische effecten
- Verstoring door trilling
- Verzuring door stikstof uit de lucht

Directe effecten van de werkzaamheden (zoals oppervlakteverlies, graafwerkzaamheden en het doden of verwonden van individuen) vinden direct bij de kade plaats met daarbij de aanrijroutes, opstelplaatsen en andere bijkomende handelingen. Verstoringseffecten door bijvoorbeeld mensen en materieel kunnen binnen het projectgebied negatieve effecten veroorzaken, maar kan voor gevoelige soorten, zoals roofvogels, zelfs tot circa 200 m buiten de planlocatie reiken. Chemische effecten zoals verzuring en veresting door stikstof kunnen zelfs tot meerdere kilometers een effect hebben op beschermde natuur in natuurgebieden. In hoofdstukken 3, 4 en 5 wordt dieper ingegaan op deze effecten.

3 Beschermde gebieden

3.1 Natura 2000-gebieden

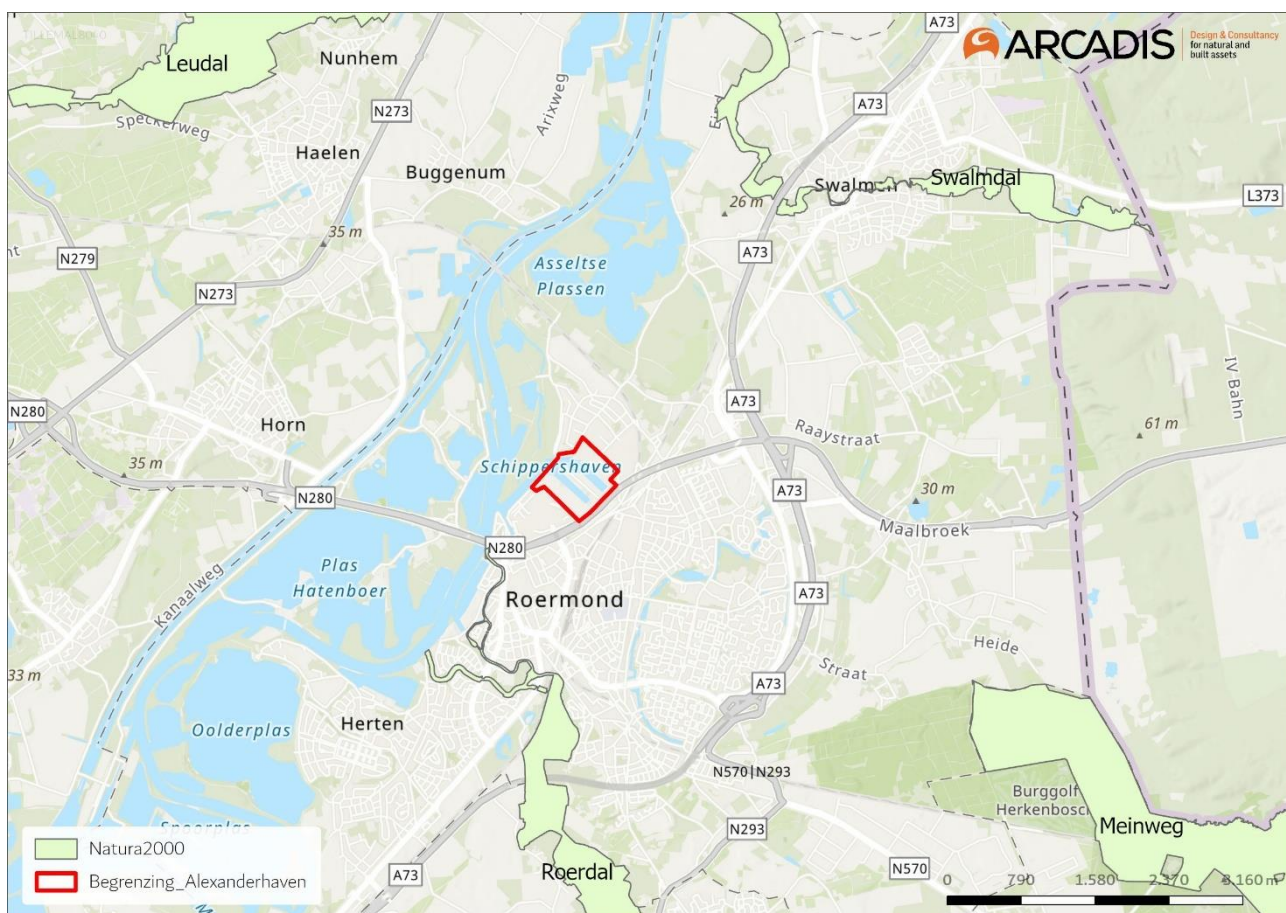
3.1.1 Methode

Onder de Omgevingswet valt de bescherming van Natura 2000-gebieden. Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A. Op basis van de ligging van het projectgebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en daarnaast de aard van de ingreep, is aan de hand van een bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.1.2 Ligging

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Roerdal' op circa 1 kilometer. Andere nabijgelegen Natura 2000-gebieden zijn Meinweg, Swalmdal en Leudal op respectievelijk 4, 3 en 5 kilometer (zie Figuur 4). Verder ligt 'Grensmaas' op 10,5 kilometer en 'Sarsven en De Banen' op 14,5 kilometer afstand.

Overige Natura 2000-gebieden binnen 25 kilometer afstand zijn Weerter- en Budelerbergen & Ringelsven, Groote Peel, Deurnsche Peel & Mariapeel en Abdij Lilbosch & voormalig Klooster Mariahoop. Daarnaast zijn Belgische en Duitse Natura 2000-gebieden aanwezig op minder dan 25 kilometer afstand. Deze zijn in deze beoordeling niet meegenomen.

Figuur 4 Ligging van het projectgebied (rood kader) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (lichtgroen)

3.1.3 Effecten

Doordat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op 3 kilometer afstand gelegen is, en in de huidige situatie sprake is van een industriegebied, zijn er door de werkzaamheden geen directe negatieve effecten zoals ruimtebeslag of verstoring. Wel kan het project leiden tot een toename van de stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden. Binnen 25 kilometer zijn meerdere Natura 2000-gebieden aanwezig die overbelast en stikstofgevoelig zijn.

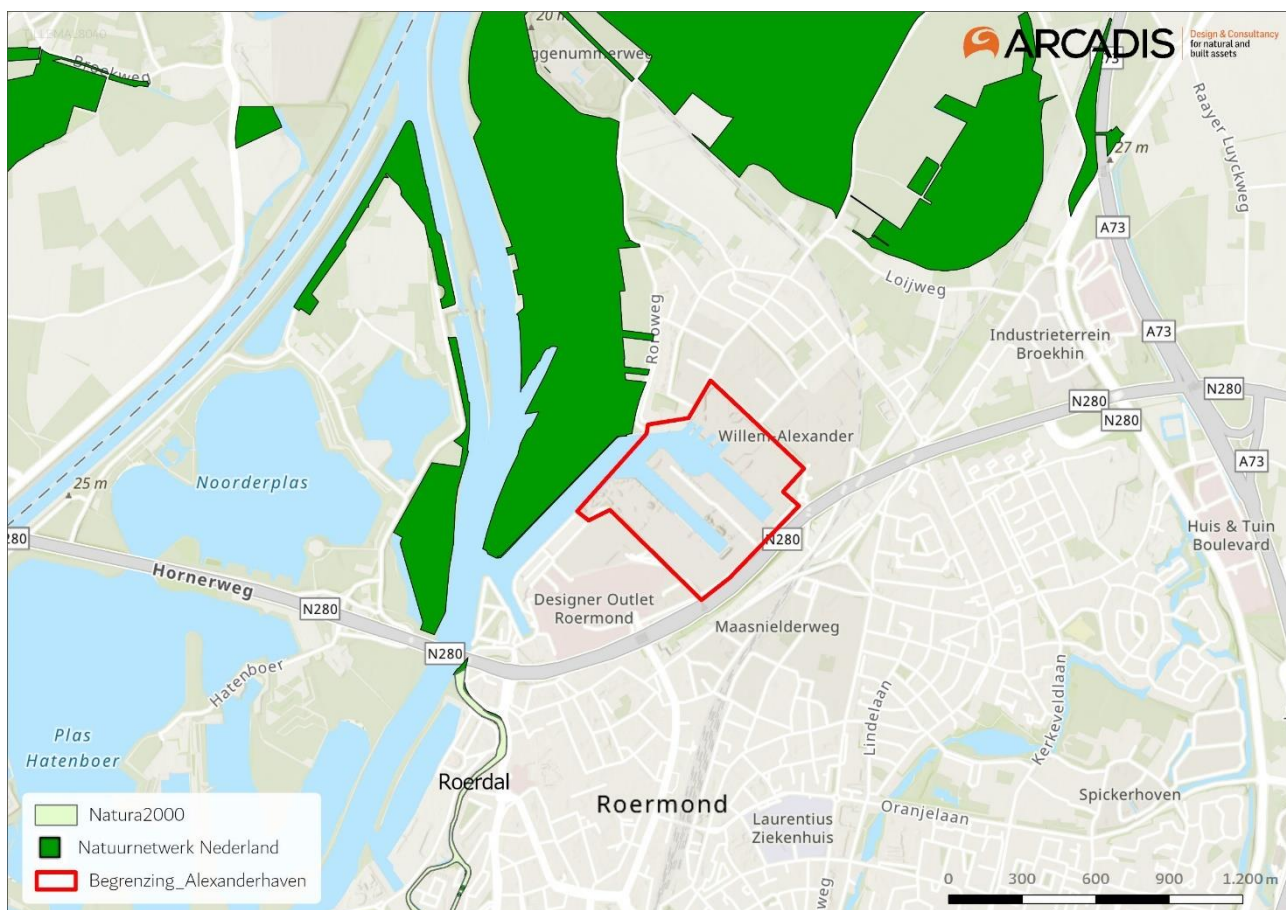
3.2 Natuurnetwerk Nederland

3.2.1 Methode

Onder de Omgevingswet valt de bescherming van Natuurnetwerk Nederland (NNN), in Limburg bekend onder de naam Natuurnetwerk Limburg (NNL). Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage B. Op basis van de ligging van het projectgebied ten opzichte van NNL en daarnaast de aard van de ingreep, is door bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.2.2 Ligging

Het dichtstbijzijnde deel van de NNL ligt op circa 100 meter van sectie 1, aan de overzijde van de Maas en op 120 meter van sectie 18 (Figuur 5).

Figuur 5 Ligging van Natuurnetwerk Limburg (op de kaart Natuurnetwerk Nederland, donkergroen) ten opzichte van het projectgebied (rood kader)

3.2.3 Effecten

Aangezien de werkzaamheden niet binnen het NNL plaatsvinden en er in de huidige situatie sprake is van een industrieterrein zijn negatieve effecten op Natuurnetwerk Nederland uitgesloten.

3.3 Groenblauwe mantel

3.3.1 Methode

Onder de Omgevingsverordening Limburg valt de bescherming van de groenblauwe mantel. Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage C. Op basis van de ligging van het projectgebied ten opzichte van groenblauwe mantel en daarnaast de aard van de ingreep, is door bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.3.2 Ligging

Het dichtstbijzijnde deel van de groenblauwe mantel ligt op circa 90 meter van sectie 18 en begint ten westen van Mijnheerkers 1 (Figuur 6 Ligging van de groenblauwe mantel (turquoise) en Natuurnetwerk Nederland (donkergroen) ten opzichte van de Willem Alexanderhaven (bron: Atlas Limburg)).

Figuur 6 Ligging van de groenblauwe mantel (turquoise) en Natuurnetwerk Nederland (donkergroen) ten opzichte van de Willem Alexanderhaven (bron: [Atlas Limburg](#))

3.3.3 Effecten

Aangezien de werkzaamheden niet binnen de groenblauwe natuurzone plaatsvinden en er in de huidige situatie sprake is van een industrieterrein zijn negatieve effecten op de groenblauwe natuurzone uitgesloten.

3.4 Deelconclusie gebiedsbescherming

Aangezien het project niet plaatsvindt binnen de grenzen van Natura 2000, NNL en de groenblauwe mantel en in de huidige situatie sprake is van een industriegebied zijn directe effecten op deze beschermde gebieden uitgesloten. Wel is mogelijk sprake van een toename van stikstofdepositie op gevoelige en overbelaste natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Hiervoor moet een AERIUS-berekening worden opgesteld, tenzij de werkzaamheden en transport volledig emissieloos plaatsvinden.

4 Aanwezigheid beschermde soorten

4.1 Methode

Voor deze QuickScan is een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de periode 01-01-2019 t/m 19-11-2024. Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- www.verspreidingsatlas.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.eis.nl
- www.sovon.nl
- www.waarneming.nl

Het veldbezoek is uitgevoerd op 11-12-2024, halverwege de dag door een ecooloog van Arcadis. Tijdens het veldbezoek was het bewolkt, er was lichte miezerregen, een windkracht van 2 Bft en de temperatuur was 5°C. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het projectgebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 3 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het projectgebied, op basis van zowel het bureauonderzoek als veldbezoek.

Tabel 3 Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het projectgebied per relevante soortgroep

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Flora	<i>Bureauonderzoek</i>	Groeiplaatsen van groot spiegelklokje en grote leeuwenklauw zijn mogelijk aanwezig in het projectgebied.
	Rondom het projectgebied kunnen groot spiegelklokje, grote leeuwenklauw en pijlscheefkelk voorkomen (verspreidingsatlas.nl). Pijlscheefkelk is waargenomen ten zuiden van het projectgebied bij Stadspark De Kartuis (NDFF).	
	<i>Veldbezoek</i>	
	Het veldbezoek heeft plaatsgevonden buiten het groeiseizoen van beschermde plantensoorten.	
	Tijdens het veldbezoek zijn vooral ruigtekruiden aangetroffen zoals gewone braam, zomerfijnstraal, witte dovenetel, teunisbloem spec. Verder zijn verschillende wilgensoorten waargenomen en stond er riet langs de waterkant.	
	Pijlscheefkelk groeit op kalkrijke grond zoals stadsmuren, kalkhellingen en mergelgroeven. Voor deze soort is geen geschikte groeiplaats aanwezig binnen het projectgebied.	
	Groot spiegelklokje en grote leeuwenklauw komen onder andere voor op open plekken van dijken en bermen en braakliggende grond. Dit habitat is in alle secties aanwezig in het projectgebied, behalve sectie 17. Delen met hoge begroeiing vormen geen geschikte groeiplaats.	

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> Rondom het projectgebied zijn onder andere aalscholver, grote zilverruiger, kokmeeuw, putter, wilde eend en witte kwikstaart waargenomen (NDFF). De meeste vogelsoorten worden waargenomen bij de Groote Stadsweide, aan de overkant van de Schippershaven.	Verblijfplaatsen en leefgebied van broedvogels zonder jaarrond beschermd nesten zijn aanwezig in het projectgebied.
	<i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn verschillende broedvogels zonder jaarrond beschermd nest waargenomen, namelijk: kraai, koolmees, roodborst, merel, vink en aalscholver. Bij sectie 11 en bij de weg-sectie zijn twee kleine nestjes waargenomen. In sectie 14 is een groter nest aanwezig in één van de bomen. Het gebied heeft op verschillende plekken nestgelegenheid voor broedvogels zonder jaarrond beschermd nest in de vorm van struweel en bomen. Verder behoren de groenstroken en de kades tot het leefgebied van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest.	
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> Rondom het projectgebied zijn boerenzwaluw, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, ooievaar, torenvalk, wespendif en zwarte wouw waargenomen (NDFF). De meeste vogelsoorten worden waargenomen bij de Groote Stadsweide, aan de overkant van de Schippershaven.	Verblijfplaatsen van boomvalk, torenvalk, boerenzwaluw, gierzwaluw, huismus, huiszwaluw en kerkuil kunnen voorkomen in (de directe omgeving van) het projectgebied.
	<i>Veldbezoek</i> Er zijn tijdens het veldbezoek geen vogels met jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Tijdens het veldbezoek is één oud eksternest aangetroffen in sectie 11 wat kan functioneren als verblijfplaats voor boomvalk en torenvalk. Verder vormt het projectgebied geschikt foerageergebied voor verschillende broedvogels met jaarrond beschermd nest. Verblijf- of rustplaatsen van kerkuil en boerenzwaluw zouden aanwezig kunnen zijn in de diverse bedrijfshallen en schuren die op het industrieterrein aanwezig zijn. Kerkuil en boerenzwaluw zijn niet gebonden aan groenstroken, waardoor het projectgebied geen onderdeel uitmaakt van de essentiële functionele leefomgeving. De bedrijfshallen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor huismus, gierzwaluw en huiszwaluw. Wel kunnen verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en huiszwaluw aanwezig zijn bij de woningen aan Mijnheerkes 1, 2, 4, 10 en 12. De woning aan Mijnheerkes 1 ligt op 50m van sectie 18. De groenstroken kunnen deel uit maken van het (essentieel) leefgebied van huismus. Gierzwaluw en huiszwaluw zijn niet gebonden aan groenstroken, waardoor het projectgebied geen onderdeel uitmaakt van de essentiële functionele leefomgeving. Verblijfplaatsen van wespendif, zwarte wouw, buizerd en havik zijn uitgesloten vanwege de mate van verstoring in het gebied en/of afwezigheid van horsten. Verblijfplaatsen van grote gele kwikstaart zijn uitgesloten in verband met de afwezigheid van stromend water.	
Grond-gebonden zoogdieren	<i>Bureauonderzoek</i> Rondom het projectgebied zijn bever, bosmuis, das, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, steenmarter, vos, wezel en woelrat waargenomen (NDFF). Verder kunnen otter, bunzing, dwergmuis voorkomen (verspreidingsatlas). <i>Veldbezoek</i>	Er zijn in het projectgebied sporen aanwezig van bever en konijn.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	<p>Tijdens het veldbezoek zijn verschillende sporen van zoogdieren waargenomen. In sectie 9 en op de grens van 15/16 zijn pootafdrukken waargenomen en in sectie 4 zijn konijnenkeutels waargenomen.</p> <p>In sectie 1b, 9, 10, 11, 13 en 18 zijn sporen van bever waargenomen. Het gaat om wissels, vraatsporen en (vervallen) burchten. Het projectgebied is geschikt als verblijfplaats en leef- en foerageergebied van de bever.</p> <p>De otter komt voor bij oeverzones van onder andere rivieren, plassen en beken. De soort is op steeds meer plekken in Nederland te vinden. De haven en de begroeide oevers vormen potentieel geschikte verblijfplaatsen en leef- en foerageergebied voor de soort.</p> <p>De groenstroken aan de waterranden en het struweel vormen geschikt leef- en foerageergebied voor bever. Daarnaast vormen deze elementen en de geluidswal bij de weg-sectie geschikt leef- en foerageergebied voor bosmuis, bunzing, das, egel, huisspitsmuis, konijn, steenmarter, vos, wezel en woelrat. Van deze soorten kunnen verblijfplaatsen aanwezig zijn. De haas komt voor in of rondom gras- en bouwland. Het projectgebied is niet geschikt als verblijfplaats, maar zou wel kunnen dienen als niet essentieel leef- of foerageergebied.</p> <p>De eekhoorn komt voor in verschillende type bos of parken en tuinen in de buurt van bos. Er zijn maar enkele bomen aanwezig in het projectgebied en er is geen verbinding met bos. Er is wel één oude eksternest aanwezig in sectie 11 dat potentieel geschikt is als verblijfplaats. Deze boom is gelegen aan de waterkant. Door de ligging aan de waterkant en de afwezigheid van bos in de omgeving is het projectgebied marginaal geschikt als verblijfplaats en leef- of foerageergebied.</p>	<p>Verder vormt het projectgebied geschikt leef- en foerageergebied voor otter, bosmuis, bunzing, das, dwergmuis, eekhoorn, egel, huisspitsmuis, steenmarter, vos, wezel en woelrat.</p>
Vleermuizen	<p><i>Bureauonderzoek</i></p> <p>Rondom het projectgebied zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis waargenomen (NDFF). Verder kan gewone grootoorvleermuis voorkomen (verspreidingsatlas).</p> <p><i>Veldbezoek</i></p> <p>Tijdens het veldbezoek zijn drie bomen waargenomen die potentieel dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. In sectie 13 zijn twee kraakwilgen aanwezig met loshangend schors en openingen op verschillende plekken. In sectie 9 is een iep met een holte aanwezig die doorloopt naar boven. De holte is marginaal geschikt aangezien er water in deze holte kan staan, de opening niet heel hoog zit en er begroeiing aanwezig is voor de invliegopening. Deze locaties zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis. In overige bomen en in de bomen langs de weg-sectie zijn geen geschikte holtes aangetroffen.</p> <p>Verder is het mogelijk dat verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis aanwezig zijn in de bebouwing rondom het projectgebied. De groenstroken langs de kade en de bomenrij langs de Mijnheerkensweg kunnen door gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis worden gebruikt als vliegroute en foerageergebied. Deze functie is niet essentieel aangezien er genoeg bebouwing aanwezig is om langs te navigeren, er wordt geen essentiële verbinding naar buitengebied verbroken en voldoende groen in de vorm van bomenrijen (zuidoost) en de Grote Stadsweide (noordwest) die kunnen dienen als foerageergebied.</p>	<p>Verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis kunnen aanwezig zijn in de bomen van het gebied.</p> <p>Verder kunnen de groenstroken functioneren als niet essentiële vliegroute en foerageergebied voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis</p>
Reptielen	<i>Bureauonderzoek</i>	

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	<p>Rondom het projectgebied kan levendbarende hagedis voorkomen, maar van deze soort zijn geen waarnemingen bekend (verspreidingsatlas.nl, NDFF).</p> <p><i>Veldbezoek</i> Levendbarende hagedis komt voornamelijk voor op heide en hoogveen. Het projectgebied vormt geen geschikt habitat voor de soort. Waarnemingen uit de buurt zijn gedaan op een afstand van meer dan 5km en komen van het Langven, aan de overzijde van de Maas, en langs de Swalm ten oosten van Swalmen.</p>	Het projectgebied heeft geen functie voor beschermde reptielen.
Amfibieën	<p><i>Bureauonderzoek</i> Rondom het projectgebied zijn gewone pad, bruine kikker, groene kikker, alpenwatersalamander en kleine watersalamander waargenomen (NDFF). Verder kunnen meerkikker, rugstreeppad en kamsalamander voorkomen (verspreidingsatlas).</p> <p><i>Veldbezoek</i> Natuurlijke oevers met begroeiing en de groenstroken met struweel vormen geschikt leefgebied voor gewone pad, bruine kikker, groene kikker en meerkikker. Tijdens het veldbezoek zijn in sectie 1 kleine, ondiepe plassen waargenomen die geschikt voortplantingswater vormen voor rugstreeppad.</p> <p>Alpenwatersalamander en kamsalamander komen niet voor in visrijke wateren. Kleine watersalamander komt voor in ondiepe wateren. De haven staat in verbinding met de Maas en omvat diep en visrijk water, waardoor het geen geschikt leefgebied vormt voor alpenwatersalamander, kamsalamander en kleine watersalamander.</p>	Het projectgebied vormt geschikt voortplantingswater en leefgebied voor gewone pad, bruine kikker, groene kikker en meerkikker en rugstreeppad.
Vissen	<p><i>Bureauonderzoek</i> Rondom het projectgebied kan beekprik, elrits en gestippelde alver voorkomen, maar van deze soorten zijn geen waarnemingen bekend (verspreidingsatlas.nl, NDFF).</p> <p><i>Veldbezoek</i> Beekprik, elrits en gestippelde alver komen voor in verschillende typen beekjes. Het projectgebied vormt geen geschikt habitat voor de soort.</p>	Het projectgebied heeft geen functie voor beschermde vissen.
Overige soorten	<p><i>Bureauonderzoek</i> Waarnemingen van vermiljoenkever zijn bekend bij de Groote Stadsweide (NDFF). Teunisbloempijlstaart is één keer waargenomen aan de Robert Regoutstraat, ten zuiden van de haven (NDFF). Verder kunnen grote vos, iepenpage, donker pimperlblauwtje, rivierrombout, beekrombout en gaffellibel rondom het projectgebied voorkomen (verspreidingsatlas).</p> <p><i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn verschillende wilgensoorten, teunisbloemen en één iep waargenomen. Deze soorten kunnen dienen als waardplant voor iepenpage, grote vos en teunisbloempijlstaart.</p> <p>De vermiljoenkever komt voor in vochtige bossen in het schors van dode bomen. Dit habitat is niet aanwezig in het projectgebied. Waarnemingen uit de buurt van het projectgebied zijn gedaan aan de overzijde van de Maas, bij de Groote Stadsweide.</p> <p>Het donker pimperlblauwtje gebruikt de grote pimperl als waardplant en komt voor in beekdalen, bij moerassen. Voor zijn levenscyclus is de soort afhankelijk van de gewone steekmier. De soort is zeer zeldzaam en door zijn specifieke eisen wordt hij niet verwacht in het projectgebied.</p> <p>De rivierrombout komt voor langs de grote rivieren en legt zijn eitjes op zandstrandjes. De beekrombout komt voor langs stromende wateren. Het projectgebied voldoet niet aan de eisen van deze soorten.</p>	Voortplantingsplaatsen van teunisbloempijlstaart, grote vos en iepenpage zijn mogelijk aanwezig in het projectgebied.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
------------	--	-----------

De gaffellibel komt voor bij rivieren en grote beken met een bodem van kiezels of grof zand. Waarnemingen uit de buurt komen allemaal van de oever van de Roer, ten zuidoosten van het gebied (op een afstand van meer dan 5km). Het projectgebied voldoet niet aan de eisen van de soort.

Tabel 4 In onderstaande tabel is per soort(groep) weergegeven in welke secties deze mogelijk voor kan komen. De tabel is onderverdeeld in secties die behoren bij de werkzaamheden rondom de primaire kering en werkzaamheden aan de kademuren. Een kruis geeft aan dat er soortgericht onderzoek nodig is. Andere letters geven ook aan dat onderzoek nodig is. Een F geeft aan dat het gaat om (essentieel) foerageergebied, een V geeft aan dat het gaat om een mogelijk verblijf. Voor vlinders staan de afkortingen voor de teunisbloempijlstaart (TB), iepenpage (IP) en grote vos (GV)

Sectie	Planten	Vleermuizen	Roofvogels	Bever	Otter	Das	Eekhoorn	Steenmarter	Rugstreeppad	Vlinders
Primaire kering										
1	X			F	V			F	X	TB
2	X			F	V			V+F		TB
3	X			V+F	V			V+F		TB
3c	X									
3d	X									TB
12	X									
Kademuren										
7	X			F	V			F		TB
8	X			F	V			V+F		TB
9	X	X		F				V+F		TB
10	X			V+F	V	V		V+F		TB + IP + GV
11	X		X	V+F	V	V	X	V+F		TB
13	X	X		F				V+F		TB + GV
14	X			V+F	V	V		V+F		TB
15	X			F	V			F		TB
16	X			F	V			F		TB
17										
18	X			F				V+F		
Weg-sectie	X					V		V+F		TB

4.3 Effectbeschrijving

In de onderstaande tabel is per soortgroep voor de (mogelijk) aanwezige soorten, op basis van de afbakening van effecten een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen zoals beschreven in hoofdstuk 2.

Tabel 5 Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Flora	Door graafwerkzaamheden is er mogelijk sprake van oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen	Ja
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Door het verwijderen van struweel en boor- en graafwerkzaamheden is er kans op: <ul style="list-style-type: none"> • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door licht • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling 	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	Door het verwijderen van struweel en boor- en graafwerkzaamheden is er kans op: <ul style="list-style-type: none"> • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door licht • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling 	Ja
Grond-gebonden zoogdieren	Door het verwijderen van struweel en boor- en graafwerkzaamheden is er kans op: <ul style="list-style-type: none"> • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door licht • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling 	Ja
Vleermuizen	Door het verwijderen van bomen is er kans op: <ul style="list-style-type: none"> • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling 	Ja
Reptielen	N.v.t.	Nee
Amfibieën	Door het verwijderen van struweel en betreden van mogelijk voortplantingswater is er kans op: <ul style="list-style-type: none"> • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door licht • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling 	Ja
Vissen	N.v.t.	Nee

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Overige soorten	Door het verwijderen van struweel en boor- en graafwerkzaamheden is er kans op: <ul style="list-style-type: none"> • Doden of verwonden van individuen • Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen • Optische verstoring • Versnippering van leefgebieden • Verstoring door geluid • Verstoring door licht • Verstoring door mechanische effecten • Verstoring door trilling 	Ja

4.4 Toetsing

4.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

In Tabel 6 is per soort/soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 6 Beschermingscategorie van de relevante soorten

Beschermingscategorie	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijnsoorten	Boomvalk, torenvalk, boerenwaluw, gierzwaluw, huismus, huiszwaluw, kerkuil en broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
Habitatrichtlijnsoorten	Bever, otter, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, rugstreepad, teunisbloempijlstaart
Andere soorten zonder vrijstelling	Grote leeuwenklauw, groot spiegelklokje, grote vos, iepenpage, das
Andere soorten met vrijstelling	Bosmuis, bunzing, dwergmuis, eekhoorn*, egel, huisspitsmuis, haas, hermelijn, konijn, steenmarter**, vos, wezel, woelrat, bruine kikker, gewone pad, meerkikker

*= vrijgesteld van maart t/m april en juli t/m november

**= vrijgesteld van 15 augustus t/m februari

Binnen de Provincie Limburg geldt een vrijstelling voor de binnen het projectgebied algemeen voorkomende soorten bosmuis, bunzing, dwergmuis, egel, huisspitsmuis, haas, hermelijn, konijn, steenmarter*, vos, wezel, woelrat, bruine kikker, gewone pad en meerkikker, zie Bijlage D. Deze zijn hieronder daarom niet meegenomen. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, zie verder in paragraaf 4.4.3 en 4.5.

4.4.2 Toetsing

In de onderstaande tabellen is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke artikelen relevant zijn voor de flora- en fauna-activiteit. De definitie van een flora- en fauna-activiteit is "activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten" en is derhalve van toepassing op die initiatief. In deze toetsing is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke vervolgstappen nodig zijn.

Tabel 7 Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten (art. 5.1, lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet). Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor de handelingen die in deze tabel zijn aangegeven en die mogelijk wel het gevolg zijn van het initiatief

Soort	a	b	c	d	Als gevolg van
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	X	X			Verwijderen struweel en bomen (verblijfplaatsen en leefgebied)
Boomvalk	X	X			Verwijderen struweel en bomen (verblijfplaats en leefgebied)
Torenvalk	X	X			Verwijderen struweel en bomen (verblijfplaats en leefgebied)

Soort	a	b	c	d	Als gevolg van
Huismus	X	X			Verwijderen struweel en bomen (essentieel leefgebied)
Boerenwaluw, gierzwaluw, huiszwaluw, kerkuil					Voor boerenwaluw, gierzwaluw, huiszwaluw en kerkuil is er geen effect op potentiële verblijfplaatsen en gaat geen essentieel leef- of foerageergebied verloren bij de werkzaamheden.

Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor (art. 11.37, lid 1 Besluit activiteiten leefomgeving):

a: opzettelijk doden of opzettelijk vangen;

b: opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten;

c: rapen en onder zich hebben van eieren;

d: opzettelijk storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

*Het opzettelijk storen (lid d) is niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding, omdat de lokale populatie van vogels niet veranderd door de verstoring. Het gaat om vogelsoorten die in de omgeving ook voorkomen en afname van enkele individuen doet geen afbreuk aan de lokale staat van instandhouding.

Tabel 8 Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten (art. 5.1, lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet). Het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor de handelingen die in deze tabel zijn aangegeven en die mogelijk wel het gevolg zijn van het initiatief

Soort	a	b	c	d	e	Als gevolg van
Bever, otter	X	X		X		Verwijderen struweel, werkzaamheden in de oever (verblijfplaatsen en leefgebied)
Gewone dwergvleermuis, laatvlieger						Voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger is er geen effect op potentiële verblijfplaatsen en gaat geen essentieel leef- of foerageergebied verloren bij de werkzaamheden.
Ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis	X	X		X		Verwijderen bomen (verblijfplaatsen)
Rugstreeppad	X	X		X		Werkzaamheden op de kade, verdwijnen voorplantingswater
Teunisbloempijlstaart	X			X		Verwijderen struweel (waardplanten)

Het verbod geldt voor (art. 11.46, lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving):

a: het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;

b: het opzettelijk verstoren;

c: het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;

d: het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

e: het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van beschermde planten.

Tabel 9 Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten (art. 5.1, lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet). Het verbod geldt voor Andere soorten voor de handelingen die in deze tabel zijn aangegeven en die mogelijk wel het gevolg zijn van het initiatief

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Grote leeuwenklauw, groot spiegelklokje			X	Verdwijnen groeiplaatsen door verwijderen struweel, graven in de bodem
Das	X	X		Verwijderen struweel, graven in de bodem (verblijfplaatsen en leefgebied)
Grote vos, lepenpage	X	X		Verwijderen struweel en bomen (waardplanten)

Het verbod geldt voor (art. 11.54, lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving):

a: het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende individuen;

b: het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren of rustplaatsen;

c: het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van Andere soorten (planten).

4.4.3 Zorgplicht

Ten aanzien van de zorgplicht zijn in de Omgevingswet verplichtingen opgenomen. In deze paragraaf worden deze verplichtingen besproken en wordt beschreven op welke manier invulling te geven aan deze verplichtingen. De algemene zorgplicht geldt voor alle soorten, de aanvullende zorgplicht geldt voor beschermde soorten. Het is belangrijk om ook rekening te houden met vrijgestelde soorten.

Algemene zorgplicht

In het algemeen moet voorkomen worden dat bij het doden of vangen van een dier, dat dier onnodig leidt (art. 11.28, Besluit activiteiten leefomgeving). Hieronder is specifiek aangegeven hoe invulling is gegeven aan de verplichte aspecten voor flora- en fauna-activiteiten of andere activiteiten waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat dit leidt tot nadelige effecten ten aanzien van natuurbescherming (art. 11.27, lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving):

- Neem alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om gevolgen te voorkomen. Werk buiten het vogelbroedseizoen en voer de werkzaamheden (maaien/verwijderen struweel) langzaam in één richting uit van het water af. Op deze manier blijft vluchten mogelijk voor aanwezige dieren.
- Voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen, moeten effecten zoveel mogelijk beperkt worden. Dit kan door het gebied voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te maken voor soorten, door begroeiing te snoeien of het gebied ontoegankelijk te maken. Zie paragraaf 4.5.
- Maak gevolgen ongedaan, zodat het gebied in de toekomstige situatie weer geschikt is voor soorten.
- Als rest-effecten onvoldoende kunnen worden beperkt: laat de activiteit achterwege zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd. Het is belangrijk dat het niet zo ver komt en al in eerdere stappen voldoende maatregelen worden genomen om effecten voldoende te beperken en te herstellen.

Aanvullende zorgplicht flora- en fauna-activiteit

Voor flora- en fauna-activiteiten gelden specifiek de volgende verplichtingen (art. 11.27, lid 2, Besluit activiteiten leefomgeving):

- a. Voorafgaand aan het verrichten van de activiteit moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie of in de directe nabijheid beschermde soorten of voor beschermde soorten leefgebieden of groeiplaatsen aanwezig zijn. Deze QuickScan geeft aanwijzingen dat mogelijk beschermde soorten in het plan-/projectgebied aanwezig zijn. Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren. In de volgende paragraaf wordt dit uitgewerkt.
- b. Als aanwijzingen van de aanwezig er zijn, dan moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten. Deze QuickScan geeft aanwijzingen dat mogelijk beschermde soorten in het plan-/projectgebied aanwezig zijn. Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren en daaruit moet ook volgen welke effecten voorzien zijn.
- c. Als negatieve gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten. Deze QuickScan geeft aanwijzingen dat mogelijk beschermde soorten in het plan-/projectgebied aanwezig zijn. Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren en daaruit moet ook volgen welke effecten voorzien zijn.
- d. Alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om nadelige gevolgen te voorkomen. In deze QuickScan zijn maatregelen om effecten te voorkomen opgenomen, zie 4.5. De noodzaak en nadere invulling van maatregelen moet deels volgen uit nader onderzoek.
- e. Tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben. Het is belangrijk om te borgen dat maatregelen voldoende effect hebben. Bij onvoldoende kennis of twijfel kan een ecologisch adviseur worden betrokken.
- f. Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen. Het is belangrijk dat het niet zo ver komt en al in eerdere stappen voldoende maatregelen worden genomen om effecten voldoende te beperken en te herstellen.

4.5 Vervolgstappen

Hieronder staan de vervolgstappen per soort of soortgroep weergegeven. Aangegeven is hoe overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door ontwerpaanpassingen te doen. Als dit niet mogelijk is, is aangegeven of soortgericht onderzoek noodzakelijk is, of er maatregelen mogelijk zijn en wanneer een omgevingsvergunning noodzakelijk is.

Grote leeuwenklauw en groot spiegelklokje

- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar potentiële groeiplaatsen, voer geen graafwerkzaamheden uit.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
 - Onderzoek: Voer gericht onderzoek uit naar groeiplaatsen van de soorten in de periode juni t/m augustus.
 - Maatregel is afhankelijk van uitkomsten onderzoek.
 - Omgevingsvergunning is nodig als de groeiplaats wordt aangetast.

Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest

- Maatregel voor algemeen voorkomende broedvogels waarvan het nest gedurende broedperiode beschermd is:
 - Voer werkzaamheden buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
 - Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, maak geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt en houd deze ongeschikt totdat de werkzaamheden zijn afgerond.
- Onderzoek is bij het nemen van de maatregel niet nodig.
- Omgevingsvergunning is niet mogelijk, voorgenoemde maatregel moet genomen worden.

Broedvogels met jaarrond beschermd nest

- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar bomen met (mogelijke) nestlocaties.
 - Maatregel: zie onder broedvogels zonder jaarrond beschermd nest.
 - Omgevingsvergunning: niet noodzakelijk bij het sparen van nesten en na het nemen van maatregelen.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
 - Onderzoek: Voer een aanvullende inventarisatie uit wanneer er geen bladeren aan de bomen zitten om nesten in kaart te brengen. Voer daarna gericht onderzoek uit om te bepalen of de nesten in gebruik zijn (periode maart- augustus).
 - Maatregel is afhankelijk van uitkomsten onderzoek.
 - Omgevingsvergunning is nodig als nest verwijderd wordt of functionaliteit wordt aangetast.

Zoogdieren (grondgebonden)

Eekhoorn

- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar het potentiële nest of werk in de periode dat de soort is vrijgesteld (maart t/m april en juli t/m november).
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk? Voer onderzoek uit.
 - Maatregel is afhankelijk van de uitkomsten van onderzoek.
 - Omgevingsvergunning is noodzakelijk als buiten de vrijgestelde periode de verblijfplaats beschadigd of vernield wordt.

Steenmarter

- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar potentiële verblijfplaatsen of werk in de periode dat de soort is vrijgesteld (15 augustus t/m februari).
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk? Voer onderzoek uit.
 - Maatregel is afhankelijk van de uitkomsten van onderzoek.
 - Omgevingsvergunning is noodzakelijk als buiten de vrijgestelde periode de verblijfplaats beschadigd of vernield wordt.

Bever en otter

- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar de burchten en potentieel leefgebied. Beperk tijdens de werkzaamheden de effecten op aanwezige bevers en otters.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk? Onderzoek is nodig bij mogelijkheid tot vernielen van burcht en functioneel leefgebied.
 - Maatregel is afhankelijk van de uitkomsten van onderzoek.
 - Omgevingsvergunning is noodzakelijk als burcht of leefgebied verwijderd wordt of functionaliteit van burcht wordt aangetast.

Ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis**Verblijfplaats**

- Onderzoek: voer een aanvullende inventarisatie uit als er geen bladeren aan de bomen zitten om geschikte verblijfplaatsen (holen) in kaart te brengen.
- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar de bomen met geschikte verblijfplaatsen.
 - Maatregel: voorkom verstoring.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
 - Onderzoek: voer gericht onderzoek uit naar de functie van mogelijke verblijfplaatsen in de periode mei t/m september.
 - Maatregel is afhankelijk van onderzoek.
 - Omgevingsvergunning: als verblijfplaats wordt aangetast.

Rugstreeppad

- Voorkom effecten en verstoring. Voer geen werkzaamheden uit op de kade bij sectie 1a en behoud de ondiepe plassen die hier aanwezig zijn.
- Is voorgaande niet mogelijk?
 - Onderzoek: voer gericht onderzoek uit naar functie van leefgebied in de periode half april t/m mei (mogelijk ook nog half juni t/m begin augustus).
 - Maatregelen is afhankelijk van onderzoek.
 - Omgevingsvergunning: als leefgebied wordt aangetast.

Grote vos en iepenpage

- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar de waardplanten
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
 - Onderzoek: voer gericht onderzoek uit naar voorkomen van de soort in de periode begin juni t/m eind juli.
 - Maatregel is afhankelijk van onderzoek.
 - Omgevingsvergunning: als voortplantingsplaats wordt aangetast.

4.6 Deelconclusie soortbescherming

Uit het bureauonderzoek en veldbezoek blijkt dat beschermde soorten (mogelijk) voorkomen in het projectgebied. Door de werkzaamheden in het gebied (verwijderen struweel, bomen, graven, werkzaamheden op de kade) is kans op overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

- Vogelrichtlijn art. 11.37, lid 1a, b.
- Habitatrichtlijn art. 11.46, lid 1a, b, d.
- Overige soorten art. 11.54, lid 1a, b, c.

Voor een deel van de mogelijk aanwezige beschermde soorten zijn ontwerpaanpassingen mogelijk die negatieve effecten op deze soorten voorkomen (zoals algemene broedvogels). Voor de andere soorten zal gericht onderzoek eerst moeten uitwijzen of en waar beschermde soorten gebruikmaken van de locaties. Het gerichte ecologische onderzoek zal verspreid plaatsvinden in de periode april t/m september. Met voorafgaand een bezoek in het winterseizoen wanneer er geen bladeren aan de bomen aanwezig zijn. Als tijdens de gerichte onderzoeken beschermde soorten worden aangetroffen waarbij negatieve effecten niet uit te sluiten zijn is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

5 Conclusie

5.1 Gebiedsbescherming

Aangezien het project niet plaatsvindt binnen de grenzen van Natura 2000, NNL of de groenblauwe mantel en in de huidige situatie sprake is van een industriegebied zijn directe effecten op deze beschermde gebieden uitgesloten. Wel is mogelijk sprake van een toename van stikstofdepositie op gevoelige en overbelaste natuurwaarden van Natura 2000-gebieden. Hiervoor moet een AERIUS-berekening worden opgesteld, tenzij de werkzaamheden en transport volledig emissieloos plaatsvinden.

5.2 Soortbescherming

Uit het bureauonderzoek en veldbezoek blijkt dat beschermde soorten (mogelijk) voorkomen in het projectgebied. Door de werkzaamheden in het gebied (verwijderen struweel, bomen, graven, werkzaamheden op de kade) is kans op overtreding van verbodsbepalingen, zie Tabel 10.

Tabel 10 Verbodsbepalingen die (mogelijk) worden overtreden bij de werkzaamheden en de bijbehorende soort(groep)

Verbodsbepaling	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijn art. 11.37, lid 1a, b	Boomvalk, torenvalk, huismus Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
Habitatrichtlijn art. 11.46, lid 1a, b, d	Bever, otter, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, rugstreeppad, teunisbloempijlstaart
Overige soorten (zonder vrijstelling) art. 11.54, lid 1a, b, c.	Grote leeuwenkluw, groot spiegelklokje, grote vos, iepenpage, das
Overige soorten (met vrijstelling) art. 11.54, lid 1a, b, c.	eekhoorn*, steenmarter**

*= vrijgesteld van maart t/m april en juli t/m november

**= vrijgesteld van 15 augustus t/m februari

Voor een deel van de mogelijk aanwezige beschermde soorten zijn ontwerpaanpassingen mogelijk die negatieve effecten op deze soorten voorkomen (zoals algemene broedvogels). Voor de andere soorten zal gericht onderzoek eerst moeten uitwijzen of en waar beschermde soorten gebruikmaken van de locaties. Zie hiervoor paragraaf 4.5. Het gerichte ecologische onderzoek zal verspreid plaatsvinden in de periode april t/m september. Met voorafgaand een bezoek in het winterseizoen wanneer er geen bladeren aan de bomen aanwezig zijn. Als tijdens de gerichte onderzoeken beschermde soorten worden aangetroffen waarbij negatieve effecten niet uit te sluiten zijn is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

Bijlage A Wettelijk kader N2000-gebieden

De Omgevingswet maakt het mogelijk gebieden aan te wijzen als beschermde natuurgebieden. De volgende soorten gebieden worden daarbij genoemd:

- Natura 2000-gebieden voor het uitvoeren van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.²
- Buiten Natura 2000-gebieden kunnen met hetzelfde doel ook bijzondere nationale natuurgebieden worden aangewezen.³
- Nationale parken.⁴

In aanvulling op bovenstaande gebieden kunnen de volgende gebieden in de omgevingsverordening worden aangewezen:

- Natuurnetwerk Nederland.⁵
- Bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen buiten alle voorgenoemde beschermde gebieden.⁶

In dit kader is alleen de bescherming van de Natura 2000-gebieden relevant.

Regels ten aanzien van de bescherming van Natura 2000-gebieden

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst Natura 2000-gebieden aan. In ieder besluit tot aanwijzing van een Natura 2000-gebied zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied beschreven. Daarbij gaat het in ieder geval om instandhoudingsdoelen ten aanzien van de leefgebieden van vogels, voor zover nodig ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en/of ten aanzien van habitats en habitats van soorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Habitatrichtlijn.⁷

Gedeputeerde staten - en in bepaalde gevallen het Ministerie van LNV - zijn verplicht zorg te dragen voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen ten aanzien van de in de provincie gelegen Natura 2000-gebieden en moeten ook - indien daar aanleiding voor bestaat - passende maatregelen nemen om verslechtering van de kwaliteit van Natura 2000-gebieden te voorkomen.⁸ Daarnaast is gedeputeerde staten verantwoordelijk voor het vaststellen van een programma waarin beheer is geregeld (voorheen beheerplan) voor elk Natura 2000-gebied.⁹

² art. 2.44, lid 1, Omgevingswet

³ art. 2.44, lid 2, Omgevingswet

⁴ art. 2.44, lid 3, Omgevingswet

⁵ art. 2.44, lid 4, Omgevingswet

⁶ art. 2.44, lid 5, Omgevingswet

⁷ art. 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen), lid 1 en 2, Omgevingswet en art. 3.58 (eisen aanwijzingsbesluit), lid 1 en 2, Besluit kwaliteit leefomgeving

⁸ art. 3.59 (instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen), Besluit kwaliteit leefomgeving

⁹ art. 3.8 (verplichte programma's provincie), lid 3, Omgevingswet

Beoordeling van projecten

Het is zonder omgevingsvergunning verboden om een zogenaamde “Natura 2000-activiteit” te verrichten.¹⁰ De definitie van een Natura 2000-activiteit is “*activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied*”. Uitzonderingen kunnen gemaakt worden voor gevallen die zijn opgenomen in omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening¹¹, ministeriële regeling¹² of programma¹³. Ook als een activiteit in een programma is opgenomen waarin het beheer van het Natura 2000-gebied is geregeld (voorheen beheerplan), dan is deze vrijgesteld van vergunningplicht.¹⁴ Hierbij moet wel op voorhand vaststaan dat significante gevolgen zijn uitgesloten, een passende beoordeling of een ADC-toets is uitgevoerd.¹⁵

Voor alle projecten die “*niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo’n gebied*”¹⁶ moet voor een omgevingsvergunning een passende beoordeling worden gemaakt.¹⁷ Hiervan kan worden afgeweken als het project een herhaling is of voorzetting van een ander plan of project of onderdeel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens of inzichten over significante gevolgen oplevert.¹⁸

De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als uit de passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.¹⁹ Op het moment dat wel sprake is van aantasting van natuurlijke kenmerken of geen zekerheid hierover te verkrijgen is, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Dit is de ADC-toets²⁰:

- Er zijn geen Alternatieve oplossingen.
- Het project is nodig vanwege Dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- De nodige compensatie wordt genomen gericht op het waarborgen van de samenhang van Natura 2000.

Op het moment dat prioritaire habitattypen of soorten worden aangetast, dan zijn aanvullende voorwaarden van toepassing²¹:

- Dwingende reden van groot openbaar belang hebben uitsluitend betrekking op gezondheid, openbare veiligheid of voor het milieu wezenlijke gunstige effecten; of
- Aan de Europese commissie wordt een advies gevraagd.²²

Op het moment dat compensatie aan de orde is, wordt de beslistermijn opgeschort totdat de aanvraag is aangevuld met de invulling van de compensatie en/of de gestelde termijn voor aanvulling is verstreken.²³ In de omgevingsvergunning wordt een voorschrift opgenomen met de verplichting voor het nemen van de compenserende maatregelen.²⁴ Gebieden die dienen als compensatie worden herbegrensd zodat deze binnen het Natura 2000-gebied komen te liggen.²⁵

¹⁰art. 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet), lid 1, Omgevingswet

¹¹art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet en art. 11.19 (aanwijzing vergunningvrije gevallen en gevallen beperking reikwijdte vergunningplicht in omgevingsverordening), Besluit activiteiten leefomgeving

¹²art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 3, Omgevingswet en art. 11.20 (aanwijzing vergunningvrije gevallen en gevallen beperking reikwijdte vergunningplicht in ministeriële regeling), Besluit activiteiten leefomgeving

¹³art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet

¹⁴art. 11.18 (aanwijzing vergunningvrije gevallen in programma), Besluit activiteiten leefomgeving

¹⁵art. 11.21 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen), Besluit activiteiten leefomgeving

¹⁶Habitatrichtlijn, art. 6, lid 3.

¹⁷art. 16.53c, lid 1, Omgevingswet

¹⁸art. 16.53c, lid 2, Omgevingswet

¹⁹art. 8.74b (beoordelingsregels Natura 2000-activiteit), lid 1, Besluit kwaliteit leefomgeving

²⁰art. 8.74b (beoordelingsregels Natura 2000-activiteit), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving

²¹art. 8.74b (beoordelingsregels Natura 2000-activiteit), lid 3, Besluit kwaliteit leefomgeving

²²Verwijzing naar art. 10.6d (opvatting Europese Commissie over dwingende redenen van groot openbaar belang bij Natura 2000-gebieden), Omgevingsbesluit

²³art. 16.77a (opschorting beslistermijn Natura 2000-activiteit bij compenserende maatregelen), Omgevingswet

²⁴art. 8.74g (voorschrift compensatie), Besluit kwaliteit leefomgeving

²⁵art. 3.61 (begrenzing gebied bij compenserende maatregelen), Besluit kwaliteit leefomgeving

Houdbaarheid van gegevens

In de Omgevingswet is opgenomen dat in het algemeen onderzoeksgegevens maximaal twee jaar houdbaar zijn, tenzij te onderbouwen is waarom gegevens ouder dan twee jaar nog actueel zijn. Natura 2000-activiteiten zijn echter uitgezonderd van de houdbaarheidsregel van maximaal twee jaar.²⁶

²⁶ art. 16.5 (houdbaarheid onderzoeksgegevens), Omgevingswet

Bijlage B Wettelijk kader Natuurnetwerk Nederland

Inhoud van de wet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De wet is in plaats van de Wet natuurbescherming gekomen. De Omgevingswet wordt door het Rijk verbeeld als een gebouw in aanbouw en bestaat uit een hoofdspoor, een invoeringsspoor en een aanvullingsspoor. Het hoofdspoor bestaat uit:

- De Omgevingswet.
- De vier Algemene Maatregelen van Bestuur.
 - Het Omgevingsbesluit.
 - Besluit kwaliteit leefomgeving.
 - Besluit activiteiten leefomgeving.
 - Besluit bouwwerken leefomgeving.
- De Omgevingsregeling.

Het invoeringsspoor bestaat uit de bestaande wetten en regels die onderdeel worden van “het nieuwe gebouw” en bestaat uit:

- De Invoeringsregeling.
- Het Invoeringsbesluit.
- De Invoeringswet.

Tot slot bestaat aanvullingsspoor uit de beleidsontwikkelingen op het gebied van natuur, bodem, geluid en grondeigendom die uiteindelijk opgaan in het hoofdspoor. De onderdelen zijn:

- Aanvullingsregelingen.
- Aanvullingsbesluiten.
- Aanvullingswetten.

De fundering van de nieuwe Omgevingswet is het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dat is één digitaal loket waarin alle wet- en regelgeving over de leefomgeving samenkomt.

In het kader van regelgeving rond Natuurnetwerk Nederland zijn met name de provinciale omgevingsverordeningen van belang, maar de wettelijke basis wordt gevormd door de Omgevingswet en het Besluit Kwaliteit Leefomgeving. In de navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de wet, besluiten en regelingen gegeven.

Bescherming

Gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN) worden aangewezen in de omgevingsverordening.²⁷ In de omgevingsverordening worden ook regels gesteld in het belang van bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden voor omgevingsplannen en projectbesluiten van gedeputeerde staten of waterschappen. Concreet verzekeren deze regels dat de kwaliteit en oppervlakte van het NNN wordt behouden en dat negatieve gevolgen van projecten tijdig worden gecompenseerd. Compensatie zorgt voor behoud van kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN.²⁸

Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden vastgelegd in de omgevingsverordening.²⁹ Wezenlijke kenmerken en waarden kunnen niet alleen de huidige waarden omvatten, maar ook de potentiële natuurwaarden en de daarvoor vereiste bodem- en watercondities.³⁰ Bij het vastleggen van wezenlijke waarden moet rekening worden gehouden met de volgende doelstellingen³¹:

²⁷art. 2.44 (aankwijzing natuurgebieden en landschappen), lid 4, Omgevingswet

²⁸art. 7.8 (beschermingsregime), lid 1 en 2, en art. 9.3 (instructieregels voor natuurnetwerk Nederland), lid 1, Besluit kwaliteit leefomgeving.

²⁹art. 7.7 (wezenlijke kenmerken en waarden), lid 1, Besluit kwaliteit leefomgeving.

³⁰art. 7.7 (wezenlijke kenmerken en waarden), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving.

³¹art. 2.18 (provinciale taken voor de fysieke leefomgeving), lid 1, onder g, Omgevingswet als aangegeven in art. 7.7 (wezenlijke kenmerken en waarden), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving.

1. Het behoud of herstel van dier- en plantensoorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen, van hun biotopen en habitats, en van in Nederland voorkomende typen natuurlijke habitats, in overeenstemming met de internationaalrechtelijke verplichtingen.
2. Voor Natura 2000-gebieden³² en bijzondere nationale natuurgebieden nodig voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden³³.
3. De preventie en beheersing van de introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten.

Uitzonderingen bescherming

Ten aanzien van de bescherming zijn er een aantal uitzonderingen:

- Bescherming van het NNN is niet van toepassing op de gebieden die zijn genoemd in het volgende tekstkader.³⁴
- De volgende gebieden maken geen deel uit van het NNN³⁵: de militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide.
- De regels voor compensatie wijken voor militaire terreinen en terreinen met een militair project af. Voor deze gebieden worden in de omgevingsverordening regels gesteld voor een tijdsgebonden compensatie van nadelige effecten op het NNN door terreinverharding en bouwactiviteiten.³⁶

Gebieden die niet onder het beschermingsregime van het NNN vallen

- Zee, grote estuaria en daarmee verbonden wateren:
 - de territoriale wateren en de exclusieve economische zone van de Noordzee;
 - Waddenzee;
 - Eems, Dollard;
 - Westerschelde, Kanaal van Gent naar Terneuzen;
 - Oosterschelde, Kanaal door Zuid-Beveland;
 - Grevelingenmeer;
 - Volkerak-Zoommeer, Bathse Spuikanaal, Schelde-Rijnverbinding;
 - Hollandsch Diep, Haringvliet, Wantij, Vlij, Rietbaan, Strooppot;
 - Het IJsselmeer en daarmee verbonden wateren: IJsselmeer (met inbegrip van Ketelmeer en Zwarte Meer), Buiten-IJ, Markermeer (met inbegrip van Gouwe en IJmeer), Randmeren (met inbegrip van Gooimeer, Eemmeer, Wolderwijd, Nijkerkernauw, Nuldernauw, Veluwemeer, Drontemeer en Vossemeer);
- De Rijn en daarmee verbonden wateren (uiterwaarden zijn uitgezonderd en vallen dus wel onder de bescherming):
 - Pannerdensch Kanaal, Nederrijn, Lek, Nieuwe Maas, Nieuwe Waterweg, Maasmond, Calandkanaal, Breediep, Hollandsche IJssel van Krimpen aan de IJssel tot de Waaierluis bij Gouda;
 - Beneden Merwede, Noord, Dordtsche Kil, Oude Maas, Spui;
 - Lekkanaal, Amsterdam-Rijnkanaal, Afdamde Maas, Noordzeekanaal, Buitenhaven van IJmuiden;
 - Boven-Rijn, Bijlandsch Kanaal, Waal, Boven Merwede, Nieuwe Merwede;
 - de IJssel en daarmee verbonden wateren (uiterwaarden zijn uitgezonderd en vallen dus wel onder de bescherming):
 - IJssel;
 - Twentekanaal;
 - Zwarte Water, Zwolle-IJsselkanaal;
- de Maas en daarmee verbonden wateren (uiterwaarden zijn uitgezonderd en vallen dus wel onder de bescherming):
 - Maas, Verbindingskanaal Bossche Veld, Afleidingskanaal Maastricht, Zuid-Willemsvaart (Limburgse tak), Bergsche Maas, Heusdens Kanaal, Afdamde Maas, Amer, Brabantse, Dordtsche en Slidrechtse Biesbosch;
 - Julianakanaal, Lateraal kanaal, Maas-Waalkanaal, Kanaal van St. Andries;

³²Met uitzondering van Natura 2000-gebieden of gedeelten daarvan die zijn aangewezen in een algemene maatregel van bestuur (Omgevingsbesluit, Besluit kwaliteit leefomgeving, Besluit activiteiten leefomgeving, Besluit bouwwerken leefomgeving).

³³Aangewezen in een algemene maatregel van bestuur (Omgevingsbesluit, Besluit kwaliteit leefomgeving, Besluit activiteiten leefomgeving, Besluit bouwwerken leefomgeving).

³⁴art. 7.5 (toepassingsbereik), Besluit kwaliteit leefomgeving.

³⁵art. 7.6 (aankomst en begrenzing natuurnetwerk Nederland), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving.

³⁶art. 7.8 (beschermingsregime), lid 3, en art. 9.3 (instructieregels voor natuurnetwerk Nederland), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving.

- Wilhelminakanaal, met inbegrip van de Amertak, Zuid-Willemsvaart (Brabantse tak), Máximakanaal, Kanaal Wessem-Nederweert.

- het Lauwersmeer;
- het Veerse meer;
- het Vuile Gat in het Haringvliet;
- de zeegeul naar het Haringvliet, genaamd het Slijkgat.

Instructieregel

In artikel 9.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is opgenomen dat niet uitsluitend voor plannen een toetsing is vereist, zie het tekstkader op de volgende pagina. Voor projectbesluiten geldt ook dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden moet blijven.

Artikel 9.3. (instructieregels voor natuurnetwerk Nederland)

1. Er wordt geen projectbesluit door een van Onze Ministers vastgesteld voor het uitvoeren van een project binnen het natuurnetwerk Nederland dat nadelige gevolgen kan hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk, bedoeld in artikel 7.7, eerste lid, tenzij verzekerd is dat deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

2. Voor gebieden binnen het natuurnetwerk Nederland die bestaan uit militaire terreinen of terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, is het eerste lid alleen van toepassing voor zover een projectbesluit betrekking heeft op terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Regels uit de Omgevingsverordening

Artikel 8.2 Instructieregels voor omgevingsplannen Natuurnetwerk Limburg

1. Een omgevingsplan dat van toepassing is op locaties binnen het Natuurnetwerk Limburg laat geen nieuwe activiteiten of wijziging van bestaande activiteiten toe als deze:
 - a. nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Limburg; of
 - b. kunnen leiden tot een vermindering van de kwaliteit, de oppervlakte of de samenhang tussen de gebieden van het Natuurnetwerk Limburg.
2. De motivering bij een omgevingsplan bevat een onderbouwing waaruit blijkt dat aan de voorwaarden uit lid 1 is voldaan.

Artikel 8.3 Ontwikkeling van groot openbaar belang

Artikel 8.2 is niet van toepassing op nieuwe activiteiten of wijziging van bestaande activiteiten, als:

- a. er sprake is van een groot openbaar belang; en
- b. er geen reële andere mogelijkheden zijn om in dit belang te voorzien; en
- c. uit het omgevingsplan blijkt hoe negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt; en
- d. uit het omgevingsplan blijkt hoe negatieve effecten voor het overige worden gecompenseerd, waarbij:
 - 1°. de compensatie niet mag leiden tot verlies van areaal, samenhang en kwaliteit van de wezenlijke kenmerken en waarden;
 - 2°. de compensatie tijdig plaatsvindt:
 - i. op financiële wijze; of
 - ii. in natura in nog niet gerealiseerde delen van het Natuurnetwerk Limburg.

Bijlage C Wettelijk kader groenblauwe mantel

De omgevingsverordening van de Provincie Limburg is op 1 januari 2024 in werking getreden. Onderstaande zijn de regels opgenomen met betrekking tot de groenblauwe mantel.

Afdeling 7.3 De groenblauwe mantel

Artikel 7.5 Kernkwaliteiten de groenblauwe mantel

4. De kernkwaliteiten in de groenblauwe mantel zijn:

- a. Het groene karakter.
5. Het visueel-ruimtelijk karakter.
6. Het cultuurhistorisch erfgoed.
7. Het reliëf.
8. Ruimte voor water en waterberging in de laagten en beekdal.
9. De kernkwaliteiten in de groenblauwe mantel zijn nader uitgewerkt in bijlage VIII.

Artikel 7.6 Instructieregels kernkwaliteiten in de groenblauwe mantel

De motivering bij een omgevingsplan dat betrekking heeft op een gebied in de groenblauwe mantel beschrijft:

- a. de in het plangebied aanwezige kernkwaliteiten in de groenblauwe mantel;
10. de waarde van het plangebied als ecologische verbinding tussen gebieden gelegen binnen het Natuurnetwerk Limburg in het bijzonder met het oog op de impact voor de in het aanwijzingsbesluit aangewezen habitattypen en soorten in de Natura 2000 -gebieden (inclusief Natura 2000-gebieden ondergrondse kalksteengroeven) en overige bedreigde soorten die er hun leefgebied hebben;
11. de waarde van het plangebied met het oog op de instandhouding van de natuurdoeltypen in de aangrenzende gebieden van het Natuurnetwerk Limburg;
12. de waarde van het plangebied voor het bieden van ruimte voor water en als waterberging in laagten en beekdal en
13. de wijze waarop rekening is gehouden met de waarden onder a tot en met d;
14. hoe op gebiedsniveau per saldo geen kwaliteitsverlies plaatsvindt van de waarden onder a tot en met d.
15. hoe de negatieve effecten zijn gecompenseerd. Bij de compensatie van de negatieve effecten op natuurwaarden met de kernkwaliteit "het groene karakter" worden de regels opgenomen in Bijlage IX gevolgd.

Bijlage D Wettelijk kader Soortbescherming

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De wet is in plaats van de Wet natuurbescherming gekomen. De Omgevingswet wordt door het Rijk verbeeld als een gebouw in aanbouw en bestaat uit een hoofdspoor, een invoeringsspoor en een aanvullingsspoor. Het hoofdspoor bestaat uit:

- De Omgevingswet.
- De vier Algemene Maatregelen van Bestuur.
 - Het Omgevingsbesluit.
 - Besluit kwaliteit leefomgeving.
 - Besluit activiteiten leefomgeving.
 - Besluit bouwwerken leefomgeving.
- De Omgevingsregeling.

Het invoeringsspoor bestaat uit de bestaande wetten en regels die onderdeel worden van “het nieuwe gebouw” en bestaat uit :

- De Invoeringsregeling.
- Het Invoeringsbesluit.
- De Invoeringswet.

Tot slot bestaat aanvullingsspoor uit de beleidsontwikkelingen op het gebied van natuur, bodem, geluid en grondeigendom die uiteindelijk opgaan in het hoofdspoor. De onderdelen zijn

- Aanvullingsregelingen.
- Aanvullingsbesluiten.
- Aanvullingswetten.

De fundering van de nieuwe Omgevingswet is het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dat is één digitaal loket waarin alle wet- en regelgeving over de leefomgeving samenkomt.

In het kader van regelgeving rond beschermde soorten zijn met name de Omgevingswet, het Besluit Kwaliteit Leefomgeving en Besluit Activiteiten Leefomgeving van belang. In de navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de relevante delen van de wet, besluiten en regelingen gegeven.

Algemene bescherming

In het Besluit activiteiten leefomgeving is een zorgplicht ten aanzien van soorten opgenomen. In het algemeen moet voorkomen worden dat bij het doden of vangen van een dier, dat dier onnodig leidt.³⁷ Verder is aangegeven dat bij flora- en fauna-activiteiten of andere activiteiten waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat dit leidt tot nadelige effecten ten aanzien van natuurbescherming, de volgende zaken verplicht zijn: ³⁸

- neem alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om gevolgen te voorkomen;
- voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen: beperk die gevolgen zoveel mogelijk
- of maak deze ongedaan; en
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: laat de activiteit achterwege zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd.

Voor flora- en fauna-activiteiten geldt specifiek het volgende³⁹:

- a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie of in de directe nabijheid beschermde soorten of voor beschermde soorten leefgebieden of groeiplaatsen aanwezig zijn.
16. Als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten;
17. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten;
18. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;

³⁷art. 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren), Besluit activiteiten leefomgeving

³⁸art. 11.27 (specifieke zorgplicht), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving

³⁹art. 11.27 (specifieke zorgplicht), lid 2, Besluit activiteiten leefomgeving

19. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
20. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Categorieën

De wet onderscheidt drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten vogelrichtlijn, ook wel Vogelrichtlijnsoorten genoemd (§ 11.2.2 Besluit activiteiten leefomgeving).
- Soorten habitatrichtlijn, ook wel Habitatrichtlijnsoorten genoemd (§ 11.2.3 Besluit activiteiten leefomgeving).
- Andere soorten (§ 11.2.4 Besluit activiteiten leefomgeving).

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd.⁴⁰

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen⁴¹:

- alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:
 - bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
 - bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
 - bijlage I bij het Verdrag van Bonn;
- en planten van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied zoals genoemd in:
 - bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
 - bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat in het Besluit activiteiten leefomgeving § 11.2.3 “soorten habitatrichtlijn” in de titel heeft, wordt deze term echter wel gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen in bijlage IX onder A bij het Besluit activiteiten leefomgeving.⁴²

Regels

In de Omgevingswet staat dat het zonder omgevingsvergunning verboden is om een flora- en fauna-activiteit te verrichten.⁴³ De definitie van een flora- en fauna-activiteit is “*activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten*”. In het Besluit activiteiten leefomgeving is dit nader gespecificeerd. Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor:⁴⁴

b. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;

21. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten;

22. het rapen en onder zich hebben van eieren; of

23. het opzettelijk storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.⁴⁵

⁴⁰art. 11.37 t/m 11.40, Besluit activiteiten leefomgeving

⁴¹ art. 11.46 t/m 11.48, Besluit activiteiten leefomgeving

⁴²art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), Besluit activiteiten leefomgeving

⁴³art. 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet), lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet

⁴⁴art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn schadelijke handelingen), lid 1 Besluit activiteiten leefomgeving.

⁴⁵De uitzondering is opgenomen in art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn schadelijke handelingen), lid 3 Besluit activiteiten leefomgeving.

Het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor:⁴⁶

- c. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
- 24. het opzettelijk verstoren;
- 25. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
- 26. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen; en
- 27. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde planten.

Het verbod geldt voor Andere soorten voor:⁴⁷

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende individuen;
- 28. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
- 29. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van Andere soorten (planten).

Hierboven is voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten aangegeven dat verstoring niet is toegestaan. Niet iedere verstoring in het kader van de wet is relevant is. Het moet gaan om verstoring die voor soorten in potentie wezenlijke gevolgen heeft. Een tijdelijke verandering van gedrag valt hier niet zonder meer over. Zie voor meer informatie het volgende tekstkader.

Juridisch kader verstoring beschermde soorten

Niet iedere toename van verstoringsbronnen leidt tot een daadwerkelijk effect dat in het kader van de wet is voorzien als verstoring. Voor een individu dat sprake is van opzettelijke verstoring als niet in de directe omgeving (tijdelijk) uitwijkmogelijkheden voor handen zijn en de functionaliteit van het leefgebied door verstoring wordt aangetast. Dit si verschillende keren bevestigd door de Raad van State. Hieronder staan twee delen van uitspraken waarin dit bevestigd is:

ECLI:NL:RVS:2009:BI3701: "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 21 november 2007 in zaak nr. 200607283/1) geldt als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een opzettelijke verontrusting in de zin van artikel 10 van de Ffw."

ECLI:NL:RVS:2020:1125: "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 23 juni 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BM8836), geldt bij de uitleg van artikel 10 van de Flora- en faunawet als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving een opzettelijke verontrusting is in de zin van die bepaling. Het tijdelijk (doen) wegvluchten voor werkzaamheden naar een rustiger plek kan niet worden aangemerkt als opzettelijke verontrusting in de zin van deze bepaling. De Afdeling volgt deze interpretatie eveneens ten aanzien van het in het vierde lid van artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb neergelegde verbod van opzettelijke storing."

Gedragcodes en vrijstellingen

Het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning geldt niet voor activiteiten die vallen onder een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden⁴⁸:

- aantoonbaar worden uitgevoerd in overeenstemming met de gedragscode; en
- plaatsvinden in het kader van:
 - het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw,
 - een bestendig gebruik; of
 - ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

⁴⁶art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving

⁴⁷art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving

⁴⁸art. 11.45 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn op basis van aangewezen gedragscode), art. 11.53 (vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn op basis van aangewezen gedragscode), art. 11.59 (vergunningvrije gevallen andere soorten op basis van aangewezen gedragscode), Besluit activiteiten leefomgeving

In het algemeen geldt het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning niet voor gevallen, te gebruiken middelen en/of soorten die zijn opgenomen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening⁴⁹, de omgevingsverordening⁵⁰ of een ministeriële regeling⁵¹ of een programma⁵². Hierbij moet wel worden voldaan aan de voorwaarden zoals die ook gelden voor de aanvraag van een omgevingsvergunning (zie tekst onder kopje "Omgevingsvergunning").⁵³ Als activiteiten in een goedgekeurd programma zijn opgenomen, moet het programma wel aan een van de volgende voorwaarden voldoen⁵⁴:

- Het programma moet gericht zijn op inrichting, gebruik en beheer van een Natura 2000-gebied en gericht zijn op het halen van de instandhoudingsdoelstellingen (voorheen beheerplan).
- Het programma moet gericht zijn op een evenwichtige duurzame ontwikkeling waarbij de belasting van kwalificerende natuurwaarden in Natura 2000-gebieden afneemt of beheer, bescherming, herstel van natuurlijke habitats of de staat van instandhouding van in het wild voorkomende dieren of planten verbeterd.

Verder geldt voor beschermde soorten het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren niet in de volgende gevallen:

- Als de activiteit is toegestaan in het kader van een andere wet én als wordt voldaan aan artikel 9, lid 1 en 2 en artikel 13 van de Vogelrichtlijn voor Vogelrichtlijnsoorten⁵⁵, artikel 16, lid 1 van de Habitatrichtlijn voor Habitatrichtlijnsoorten⁵⁶ en de eisen die ook aan de omgevingsvergunning worden gesteld voor Andere soorten.⁵⁷ Zie het volgende tekstkader voor de relevante inhoud van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.
- Als de activiteiten vallen onder instandhoudingsmaatregelen⁵⁸ en passende maatregelen⁵⁹ in het kader van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.⁶⁰
- Voor andere soorten geldt dat het verbod niet van toepassing is op het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis en het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.⁶¹

Relevante inhoud Vogel- en Habitatrichtlijn

In artikel 9 lid 1 staat dat er geen andere bevredigende oplossing mag bestaan en dat het voornemen nodig is:

- in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid (onderdeel a),
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer (onderdeel a),
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren (onderdeel a),
- ter bescherming van flora en fauna (onderdeel a);
- voor doeleinden in verband met onderzoek en onderwijs, het uitzetten en herinvoeren van soorten en voor de met deze doeleinden samenhangende teelt (onderdeel b);
- teneinde het vangen, het houden of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan (onderdeel c).

⁴⁹art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet

⁵⁰art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet en art. 11.42 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in omgevingsverordening), art. 11.50 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn in omgevingsverordening), art. 11.56 (aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten in omgevingsverordening), Besluit activiteiten leefomgeving

⁵¹art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 3, Omgevingswet en art. 11.43 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in ministeriële regeling), art. 11.51 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn in ministeriële regeling), art. 11.57 (aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten in ministeriële regeling), Besluit activiteiten leefomgeving

⁵²art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet

⁵³art. 8.74j t/m 8.74l, Besluit kwaliteit leefomgeving als verwezen in art. 11.44 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn), lid 1, art. 11.52 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn), lid 1, art. 11.58 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije flora- en fauna-activiteiten andere soorten), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving,

⁵⁴art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet art. 11.41 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in programma), lid 2 en art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), Besluit activiteiten leefomgeving

⁵⁵art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving.

⁵⁶art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen) lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving

⁵⁷art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b, Besluit activiteiten leefomgeving

⁵⁸"instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de art.en 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of art. 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn."

⁵⁹"een passende maatregel als bedoeld in art. 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn".

⁶⁰art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b, art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b en art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel c, Besluit activiteiten leefomgeving.

⁶¹art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving.

In artikel 9, lid 2 geeft de voorwaarden waaronder mag worden afgeweken. De volgende zaken moeten worden vermeld:

- voor welke soorten mag worden afgeweken (onderdeel a);
- welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan (onderdeel b);
- onder welke voorwaarden met betrekking tot het risico en onder welke omstandigheden van tijd en van plaats deze afwijkende maatregelen mogen worden genomen (onderdeel c);
- welke autoriteit bevoegd is te verklaren dat aan die voorwaarden is voldaan, en te beslissen welke middelen, installaties of methoden mogen worden aangewend, binnen welke grenzen en door welke personen (onderdeel d);
- welke controles zullen worden uitgevoerd (onderdeel e).

In artikel 13 is opgenomen dat de activiteiten niet mogen leiden tot een verslechtering van de huidige staat van instandhouding.

In artikel 16, lid van de Habitatrichtlijn staat dat wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en dat de activiteit geen afbreuk doet aan een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, mag onder de volgende voorwaarde worden afgeweken:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats (onderdeel a);
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom (onderdeel b);
- in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (onderdeel c);
- ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie van deze soorten, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten (onderdeel d);
- ten einde het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, door de bevoegde nationale instanties vastgesteld aantal van bepaalde specimens van de in bijlage IV genoemde soorten te vangen, te plukken of in bezit te hebben (onderdeel e).

Voor dit project is Provincie Limburg het bevoegd gezag. Limburg heeft in haar Verordening voor de Omgevingswet een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten:

Amfibieën

- Bastaardkikker
- Bruine kikker
- Gewone pad
- Kleine watersalamander
- Meerkikker

Grondgebonden zoogdieren

- Aardmuis
- Bosmuis
- Bunzing
- Dwergmuis
- Dwergspitsmuis
- Egel
- Eekhoorn (maart-april, juli t/m november)
- Gewone bosspitsmuis
- Haas
- Hermelijn
- Huisstipsmuis
- Konijn
- Ondergrondse woelmuis

- Ree
- Rosse woelmuis
- Tweekleurige bosspitsmuis
- Veldmuis
- Vos
- Wezel
- Woelrat
- Molmuis
- Steenmarter (15 augustus t/m 1 maart)

Reptielen

- Hazelworm (1 juli t/m 30 september)
- Levendbarende hagedis (15 augustus t/m 15 oktober)

Omgevingsvergunning

Voor een project geldt dat in de aanvraag van een omgevingsvergunning moet worden voldaan aan een aantal eisen. Dit verschilt per beschermingscategorie.

Voor Vogelrichtlijnsoorten moet een project voor een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen⁶²:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig is:
 - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - voor het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - ter bescherming van flora en fauna;
 - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt; of
 - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan; en
- de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de relevante soort(en).

Voor Habitatrichtlijnsoorten moet een project voor een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen⁶³:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig:
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - voor onderzoek en onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
 - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben; en

⁶²art. 8.74j (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: soorten vogelrichtlijn), Besluit kwaliteit leefomgeving

⁶³art. 8.74k (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: soorten habitatrichtlijn) Besluit kwaliteit leefomgeving

- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Voor Andere soorten moet een project een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen⁶⁴:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig:
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
 - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
 - voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - in het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - in het kader van het bestendig beheren of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; of
 - in het algemeen belang; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Geen andere bevredigende oplossing betekent -ook in combinatie met hetgeen onder het kopje “Algemene bescherming” is beschreven dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, een omgevingsvergunning niet te verlenen is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

⁶⁴art. 8.74l (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: andere soorten), Besluit kwaliteit leefomgeving

Houdbaarheid van gegevens

In de Omgevingswet is opgenomen dat in het algemeen onderzoeksgegevens maximaal twee jaar houdbaar zijn, tenzij te onderbouwen is waarom gegevens ouder dan twee jaar nog actueel zijn. Flora- en fauna-activiteiten zijn echter uitgezonderd van de houdbaarheidsregel van maximaal twee jaar.⁶⁵

⁶⁵ art. 16.5 (houdbaarheid onderzoeksgegevens), Omgevingswet

Bijlage E Foto-impressie

Sectie 1a (links) en 1b (rechts)

Sectie 3 noord (richting 2)

Sectie 3 zuid (richting 4)

Sectie 4 (richting 3)

Sectie 8 vanuit het noordoosten

Linkerzijde (west) van sectie 9.

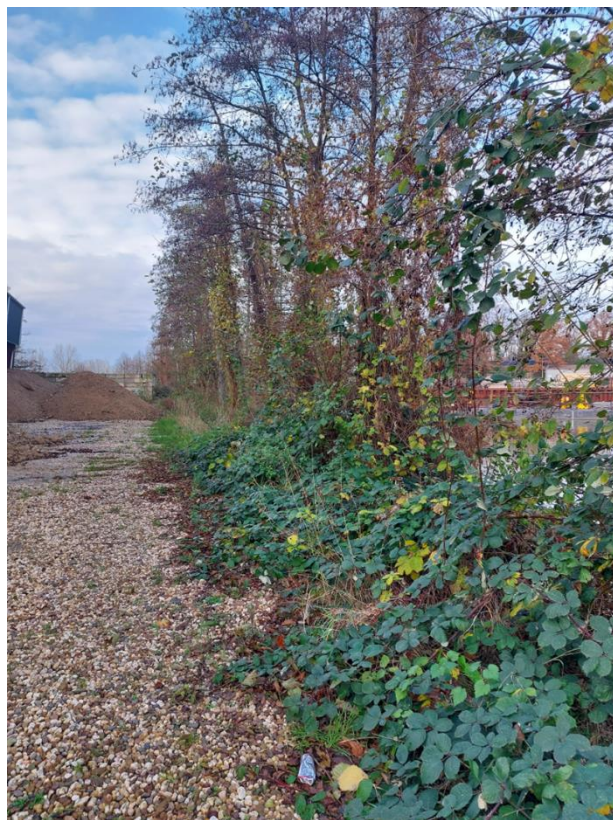
Sectie 9 vanaf zuidwest. Op de achtergrond is sectie 18 te zien

lep met boomholte in sectie 9

Pootafdrukken sectie 9

Noordzijde van sectie 10

Vraatsporen en mogelijke (vervallen) burcht bij sectie 10

Onnatuurlijke kade tussen sectie 10 en 11

Schuren op de punt van de landtong bij sectie 9/10. Links is sectie 10, rechts is sectie 9. Gezien vanaf sectie 18 (noordoost)

Oever en eksternest sectie 11

Sectie 11 vanaf zuidoost (sectie 12)

Sectie 3c vanaf 11/12

Sectie 3b1 (bron: Google)

Sectie 13

Vraatsporen van bever bij de kraakwilgen van sectie 13

De dubbele bomenrij parallel aan sectie 13

Sectie 3d (rechts achter het hek) gezien vanaf oost.

Sectie 14, gezien vanuit de oosthoek (tussen 13 en 14)

Sectie 14, vanaf het noorden. Achter is de kraakwilg van sectie 13 te zien.

Sectie 14, vanaf het noorden. Achter is de kraakwilg van sectie 13 te zien.

Prenten gevonden bij sectie 15

Sectie 16, vanaf het zuidoosten (vanaf sectie 15)

Vraatsporen en wissel van bever bij sectie 18

Colofon

QUICKSCAN SOORTBESCHERMING
WILLEM ALEXANDERHAVEN ROERMOND

KLANT

Port of Roermond Coöperatief UA

AUTEUR

Arcadis Nederland B.V.

PROJECTNUMMER

30243171

ONZE REFERENTIE

H34DFTZZWKXW-832788491-433:1.0

DATUM

16 januari 2025

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

VRIJGEGEVEN DOOR

Senior Adviseur Ecologie

<Published by comes here>

Over Arcadis

Arcadis is de leidende wereldwijd opererende datagedreven duurzame ontwerp-, advies- en consultancyorganisatie op het gebied van de natuurlijke en gebouwde omgeving. Wij zijn met 36.000 architecten, data-analisten, ingenieurs, projectplanners, water- en duurzaamheidexperts. Onze gedeelde passie is: Improving quality of life. Toewijding aan de strategie 'accelerating a planet positive future' onderschrijft onze wereldwijde samenwerking met klanten en hoe we hen helpen met duurzame projectkeuzes. We combineren digitale met mensgerichte innovaties en omarmen toekomstgerichte vaardigheden op het gebied van milieu, energie, water, gebouwen, transport en infrastructuur. We werken vanuit meer dan dertig landen en rapporteerden in 2023 een bruto omzet van 5 miljard euro. www.arcadis.com

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

[Arcadis](https://www.arcadis.com)